

Az International Federation of Accountants (IFAC) által 2021. februárjában angol nyelven kiadott, jelen „*Pénzmosás elleni irányelvek: Alapvetések: 5. rész - Adótanácsadás*” szakmai anyagot a Magyar Könyvvizsgálói Kamara fordította magyarra 2021. áprilisában és annak reprodukálása az IFAC engedélyével történt. Minden IFAC kiadvány jóváhagyott szövege az IFAC által angol nyelven kiadott szöveg. Az IFAC nem vállal felelősséget a fordítás pontosságáért és teljességéért, valamint az olyan lépésekért, amelyekre annak eredményeképpen kerülhet sor.

„*Pénzmosás elleni irányelvek: Alapvetések: 5. rész - Adótanácsadás*” szakmai anyag angol nyelvű szövege © 2021 International Federation of Accountants (IFAC). Minden jog fenntartva.

„*Pénzmosás elleni irányelvek: Alapvetések: 5. rész - Adótanácsadás*” szakmai anyag magyar nyelvű szövege © 2021 International Federation of Accountants (IFAC). Minden jog fenntartva.

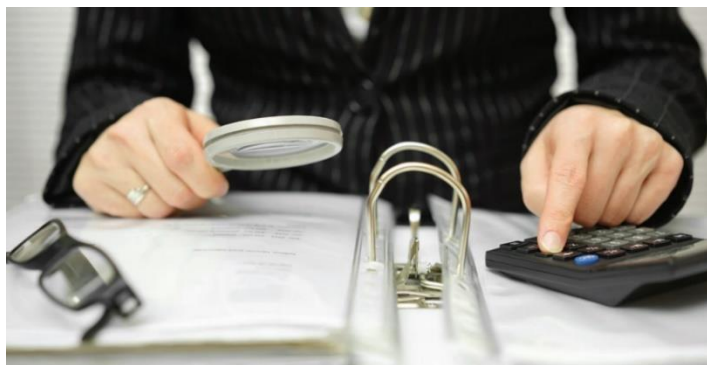
Eredeti cím: *Anti_Money Laundering, The Basics: Instalment 5 – Tax Advice (February 2021)*

A jelen dokumentum sokszorosítására, tárolására, átadására vagy más hasonló felhasználására vonatkozó engedély a következő címen kérhető:

Permissions@ifac.org

PÉNZMOSÁS ELLENI IRÁNYELVEK: ALAPVETÉSEK

5. rész: Adótanácsadás

Az adótanácsadás a könyvvizsgálók¹ által nyújtott egyik leggyakoribb szolgáltatás, így tudatában kell lenniük annak, milyen sokféle módon ki lehetnek téve az adózási szolgáltatások a pénzmosás veszélyének. Az adóstrukturálást fel lehet használni bűncselekményből származó jövedelmek elrejtéséhez vagy a legitim jövedelemből származó adó elkerüléséhez. Az adómegfelelőségi szolgáltatásokat nyújtó könyvvizsgálók tudomására juthatnak olyan ügyfelek, akik valódi nyereségüket vagy eszközeiket félrevezetően akarják bemutatni.

Hogyan használják fel a bűnözők az adózási tanácsokat?

A legális adómérséklési célokra létrehozott struktúrák is lehetővé tehetik eszközök vagy készpénz mozgatását, ami magában foglalhat bűncselekményekből származó jövedelmet is.

A bűnözők adótanácsot kérő egyéneknek adhatják ki magukat, akik eszközeiket a jövőbeni kötelezettségek elkerülése érdekében szeretnék a hatóságok látótávolságán kívül elhelyezni.

A törvényes adóminimalizálás is vezethet illegális adóelkerüléshez. Az adóelkerülés bevételi bűnügyi jellegűek, ezért a kamarai tag könyvvizsgáló érintettsége a pénzmosás büntetettét is felvetheti.

Magát az adórendszert is fel lehet használni a bűncselekményekből származó bevételek törvényesítésére, ha az ilyen eredetű nyereségre úgy fizetnek adót, mintha az valódi kereskedési jövedelem lenne.

Milyen a kockázatalapú megközelítés?

Az adótanácsadási szolgáltatások nyújtása során a kamarai tag könyvvizsgálónak a következőket kell mérlegelnie:

- Mi az adótervezés kereskedelmi, családi vagy személyes indoka?
- Ki nyer az ügyleten?
- Jellemző volt az ügyfél múltbeli adóügyeire a meg nem felelés, vagy vizsgálták az adóhatóságok csalás miatt?
- A tervezés valószínűsíthető sikere oly mértékben alapszik az adózási törvény irreális értelmezésén, hogy az már akár adóelkerülésnek is tekinthető?
- Magukban foglalnak az adóügyi szolgáltatások pénzmosás szempontjából magas kockázatúnak tekintett joghatóságokat? – A FATF* közzéteszi az adott országok listáját.
- Magukban foglalják az adóügyi szolgáltatások olyan összetett struktúrák létrehozását, amelyek megnehezíthetik a végső tényleges tulajdonosok azonosítását?

*Financial Action Task Force

Az önkéntes adó-megfelelőségi programok (néha adóamnesztiának is nevezik) speciális pénzmosási aggályokat vetnek fel. Az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások nyújtásában részt vevő könyvvizsgálóknak figyelembe kell venniük a FATF* „Az önkéntes adó-megfelelőségi programok pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni politikára gyakorolt hatásainak kezelése – Legjobb gyakorlatok” c. kiadványát**.

**FATF Best Practices Paper - Managing the Anti-Money Laundering and Counter-Terrorist Financing Policy Implications of Voluntary Tax Compliance Programs. © 2012 FATF/OECD. All rights reserved.

¹ A magyar fordítás kiadójának megjegyzése: *Kamarai tag könyvvizsgáló*^[2]—Olyan személy, aki tagja a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) valamely tagszervezetének.” (Hiv.: Glosszárium, illetve IESBA „Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)” című kézikönyve)

Adóelkerüléssel kapcsolatos esettanulmány

Egy könyvvizsgáló adómegfelelési munkát végez egy régi, vagyonos ügyfél számára. Megkéri az ügyfelet, hogy adjon több adatot valamely jövedelméről, amely az év során egy új befektetésből származott. Az ügyfél megadja a könyvvizsgálónak a befektetési tanácsadója elérhetőségét.

A tanácsadó a telefonban ezt mondja: „Van erről egy részletezésem, amelyet el tudok küldeni. Kéri a svájci bankszámlák adatait is?” A könyvvizsgáló most hall először ezekről a számlákról. Az innen származó jövedelem soha nem jelent meg az adóbevallásokban, amelyeket a könyvvizsgáló készített az ügyfél számára. A könyvvizsgáló megkérdezi a tanácsadót, új számlákról van-e szó, mire a válasz: „Ó, nem, már régóta megvannak. Az ügyfél akkor nyitotta őket, amikor az apja közel 10 évvel ezelőtt meghalt, ő pedig megkapta az olasz hagyatékából származó jövedelmet.”

A könyvvizsgáló felveti a svájci számlák létezésének kérdését az ügyfélnél, aki azt feleli, nem gondolta, hogy az azokból származó jövedelmeket bele kell venni a bevallásba. És különben is, úgy gondolta, az a legjobb, ha a pénz nem kerül az adóhatóságok látókörébe, hogy ne kelljen örökösödési illetéket fizetni.

A könyvvizsgáló elmagyarázza az ügyfélnek, hogy ki kell javítaniuk a bevallást – mind a túl kevés bevallott jövedelem, mind az örökösödési illeték tekintetében. Az ügyfél azt válaszolja, hogy megoldják a dolgot, de a kérés ellenére több hónap múlva sem történik semmi, a könyvvizsgáló által összeállított adóbevallásból hiányzik a svájci jövedelem.

A könyvvizsgáló megállapítja, hogy többé nem tud az ügyfél számára szolgáltatást nyújtani, mivel akkor tudatosan segítené az ügyfelet az adóelkerülés végrehajtásában. A könyvvizsgáló gyanús tevékenységekről szóló jelentést nyújtott be a helyi pénzügyi hírszerzési egységnek.²

Főbb figyelmeztető jelek

- Az ügyfél vagy egyéb tanácsadóik magatartása azt sugallja, hogy némely vonatkozó tény elrejtene az adóhatóságoktól, vagy pontatlan vagy félrevezető információkat adnak meg.
- A megállapodások normál szintű titoktartáson túlmutató indokolatlan titkosítása vagy szokatlan szerződéses megállapodások.
- Nem világos, kik az érintett eszközök vagy gazdálkodók kulcsfontosságú tényleges tulajdonosai.
- Politikai közszereplőkkel való kapcsolat.
- Az ügyféllel vagy társaival kapcsolatos kedvezőtlen média hírek.

² A magyar fordítás kiadójának megjegyzése: A gyanús tevékenységről szóló jelentéstételre vonatkozó eljárások Magyarországon a 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) 30-36.§-aiban előírt bejelentési kötelezettség és annak a törvényben előírt módon való teljesítése.

³ SAR = Suspicious Activity Report

529 Fifth Avenue, New York 10017
www.ifac.org | +1 (212) 286-9344 | @ifac | company/ifac

Adóstrukturálással kapcsolatos esettanulmány

Egy könyvvizsgálónak új ügyfelet mutat be egy ügyvéd, akivel a könyvvizsgáló néhányszor találkozott. Az ügyvéd azt állítja, hogy Xavier úr sikeres dél-afrikai üzletember, aki az eszközei strukturálásával kapcsolatban szeretne tanácsot kérni, mielőtt még a könyvvizsgáló joghatóságában szerez adóügyi illetőséget.

A könyvvizsgáló bemutatkozó megbeszélést tart Xavier úrral, ahol kikérdezi a háttéréről és a pénzügyi sikeréről. Xavier úr nagyon homályosan fogalmaz, állítása szerint a pénz nagy része sikeres, árutözsdei alkuszi ügyletekből származik, amelyekbe a fivére vezette be.

Azt állítja, nagyon fontos, hogy a létrehozott struktúra zártkörű legyen, hogy senki ne tudja kinyomozni, hogy ő az eszközök tulajdonosa, különösen a jelenlegi hazájában, ahol a fivére egyik korábbi üzleti partnere próbál botrányt kavarni olyan képtelen állításokkal, hogy ő valami bányai kényszermunkában érintett. Xavier úr szerint az ügy nagyon sürgős, mivel vízumkérelme is folyamatban van.

Mivel a vagyon forrását illetően nem volt hajlandó információkat adni, ragaszkodott a titoktartáshoz és siettetta a szolgáltatást, a könyvvizsgáló úgy döntött, hogy az ügyfél számára nyújtandó szolgáltatás elfogadhatatlan pénzmossási kockázatot jelentene.

A könyvvizsgáló gyanús tevékenységekről szóló jelentést nyújtott be a helyi pénzügyi hírszerzési egységnek.

*Megjegyzés: A titoktartás érdekében a neveket és a joghatóságokat megváltoztattuk.

Mikor kell visszalépni?

- Ha egyértelmű, hogy az ügyfél el akarja kerülni az adózást vagy mellébeszélni vagy az adóhatóságokat félrevezetni szándékozik. A kamarai tag könyvvizsgálóknak meg kell felelniük az összes vonatkozó törvénynek és szabályozásnak, és nem hozhatók összefüggésbe félrevezető információkkal.
- Ha aggályok merülnek fel, hogy az ügyfél adómérsékléssel álcázza azon valódi szándékát, hogy a bűncselekményből származó jövedelmeket vállalati vagy egyéb struktúráján vezesse keresztül.

Gyanús tevékenységekről szóló jelentés (SAR)³ benyújtása

Amennyiben gyanítja, hogy az ügyfél adóelkerülést hajtott végre, vagy bűncselekményből származó bevételei lehetnek, gyanúját jelentheti a helyi pénzügyi hírszerző egységnek. Néhány országban a könyvvizsgálókat jogszabály kötelezi erre.

TOVÁBBI SEGÉDANYAGOK

Általános iránymutatásért lásd a FATF* „Iránymutatás a kockázatalapú megközelítéshez a könyvvizsgálói szakma részére” c. kiadványát**. Részletes helyi információkért, beleértve a vonatkozó szabályozói előírásokat is, forduljon könyvvizsgálói szakmai szervezetéhez.

*Financial Action Task Force

**<https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/RBA-Accounting-Profession.pdf>

www.icaew.com
@icaew | company/icaew